

M.Com Semester - 4 (CBCS) Examination
March/April - 2026 (As Per Syllabus Year June-2019)
Advanced Corporate Accounting(Core)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ તા. 31-03-2023ના રોજનું કિશીવ લિ.નું કાર્યું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

(૨૦)

ઉધાર બાકી	રૂ.	જમા બાકી	રૂ.
જમીન અને મકાન	36,00,000	ઈક્વિટી શેરમૂડી	51,00,000
પ્લાન્ટ અને મશીનરી	30,00,000	શેરજપ્તી ખાતું	30,000
ફર્નિચર	6,00,000	જામીનગીરી પ્રીમિયમ	54,000
ખરીદી	27,00,000	મૂડી અનામત	1,65,000
રોકડ અને બેંક	1,44,000	સામાન્ય અનામત	3,60,000
લાંબાગાળાના રોકાણો	15,000	પ્રોવિડન્ડ ફંડ	2,10,000
ઘાલખાધ	45,000	10%ના ડિબેન્ચર	6,00,000
પ્રોવિડન્ડ ફંડમાં ફાળો	18,000	વેચાણ	55,50,000
ઓફિસ ખર્ચા	2,40,000	લેણદારો	9,00,000
પગાર	1,80,000	દેવીફૂંડી	60,000
ઓડિટ ફી	75,000	જાહેર થાપણો	1,80,000
ડિરેક્ટર ફી	4,50,000	પરચુરણ આવક	27,000
ડિબેન્ચર પરનું વ્યાજ	30,000	ઘાલખાધ અનામત	24,000
પ્રાથમિક ખર્ચા	45,000	નફા-નુકસાન ખાતું (01-04-2022)	2,40,000
જાહેરાત ખર્ચ	48,000		
અગાઉથી ચૂકવેલ આવકવેરો	1,50,000		
દેવાદારો	15,00,000		
લેણીફૂંડી	90,000		
સ્ટોક (01-04-2022)	1,50,000		
પાઘડી	4,20,000		
	1,35,00,000		1,35,00,000

નીચેની માહિતી ધ્યાનમાં લઈને કંપની ધારા 2013ના પરિશિષ્ટ-3 મુજબના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

- (1) તા. 31-03-2023ના રોજનો આખર સ્ટોક રૂ. 2,25,000નો હતો. જેમાંથી રૂ. 50,000ની કિંમતના સ્ટોકનું બજાર મૂલ્ય રૂ. 65,000 છે. રૂ. 20,000ના સ્ટોકનું બજાર મૂલ્ય રૂ. 10,000 છે. બાકીના સ્ટોકમાં રૂ. 20,000 મરામત ખર્ચની જરૂર છે.
- (2) પ્રાથમિક ખર્ચમાંથી 20% માંડીવાળો.
- (3) દેવાદારો પર 10% લેખે ઘાલખાધ અને 5% લેખે ઘાલખાધ અનામતની જોગવાઈ કરવાની છે.
- (4) જમીન મકાન પર 10% લેખે અને અન્ય દ્રશ્ય સ્થિર મિલકતો પર 5%ના દરે ધસારાની જોગવાઈ કરવાની છે.
- (5) કરવેરાની જોગવાઈ રૂ. 4,20,000 રાખવાની છે.
- (6) ચાલુ વર્ષના નફામાંથી રૂ. 50,000 સામાન્ય અનામત ખાતે લઈ જવાના છે.

પ્રશ્ન.૧ તૃપ્તિ લિમિટેડનું 31 માર્ચ, 2023ના રોજ પુરા થતા વર્ષનું નફા-નુકસાન ખાતું નીચે મુજબ છે. કંપનીએ મેનેજર કે મેનેજીંગ ડિરેક્ટર કે કુલ ટાઈમ ડિરેક્ટરની નિમણુંક કરેલ નથી તેમ ધારી U/s 198 મુજબ પાર્ટ ટાઈમ ડિરેક્ટરને વધુમાં વધુ ચુકવી શકાતું સંચાલકીય મહેનતાણું ગણવા તમને વિનંતી છે.

વિગત	રકમ (રૂ.)	વિગત	રકમ (રૂ.)
સ્ટાફ પગાર અને બોનસ	5,00,000	કાચો નફો	31,20,000
વહિવટી અને વેચાણ ખર્ચ	4,00,000	મશીનરી વેચાણ નફો	1,40,000
ઘસારો (રૂ. 60,000 વિકાસ વળતર સાથે)	2,00,000	ડિવિડન્ડ (રૂ. 46,000 મૂળ સ્થાનેથી કપાયેલ આવક વેરો)	1,58,400
રોકાણ વેચાણ ખોટ	40,000	રાજ્ય સરકાર તરફથી સબસીડી	41,600
વૈજ્ઞાનિક સંશોધન (નવી પ્રયોગશાળા)	1,00,000		
ધર્માદા સંસ્થાને દાન	40,000		
ફર્નિચર વેચાણ ખોટ (ઘસારા બાદ કિંમત રૂ. 14,000)	10,000		
ડિબેન્યર વ્યાજ	50,000		
ડિબેન્યર ટ્રસ્ટીને મહેનતાણું	30,000		
ડિબેન્યર બહાર પાડવાના ખર્ચા માંડી વાળેલ	20,000		
ઘાલખાધ અનામત	70,000		
કરવેરાની જોગવાઈ	4,00,000		
ચોખ્ખો નફો	16,00,000		
	34,60,000		34,60,000

વધારાની મહિતી:

- (1) વર્ષ દરમિયાન રૂ. 2,40,000ની મૂળ કિંમતની મશીનરી વેચેલ હતી અને તેની ઘસારા બાદ કિંમત રૂ. 1,40,000 હતી.
- (2) U/s 350 મુજબ માન્ય ઘસારો રૂ. 1,00,000 હતો.
- (3) ઘાલખાધ અનામત સામે માંડી વાળેલ ઘાલખાધ રૂ. 30,000 હતી.
- (4) કરવેરાની જોગવાઈમાં રૂ. 1,00,000 Sur-taxના સમાયેલ છે.
- (5) સ્ટાફ પગાર અને બોનસમાં રૂ. 10,000 બોનસના ગયા વર્ષની સેવા પેટે ચુકવેલ તથા કર્મચારી એક્સ-ગ્રેશીયાની ચુકવણી રૂ. 16,000નો સમાવેશ થાય છે.
- (6) ચાલુ વર્ષ માટે અંદાજેલ સ્ટાફ બોનસની જવાબદારી રૂ. 20,000 હિસાબમાં લેવામાં આવી નથી.

પ્રશ્ન.૨ તા. 31-12-2022ના રોજ પિયુષ લિ. અને સુરેશ લિ.ના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે.

(૨૦)

મુડી-દેવાં	પિયુષ લિ. (રૂ.)	સુરેશ લિ. (રૂ.)	મિલકત લેણાં	પિયુષ લિ. (રૂ.)	સુરેશ લિ. (રૂ.)
શેરમુડી (રૂ. 10નો એક એવા રૂ. 5 ભરાયેલા)	8,00,000	2,00,000	મશીનરી	5,00,000	1,90,000
નફા-નુકસાન ખાતું (શરૂની બાકી 1-1-2022)	20,000	8,000	રોકાણો (સુરેશ લિ.ના 36,000 શેર 01-07-2022)	2,80,000	-
2022નો નફો	80,000	32,000	ચાલુ મિલકતો બાદ ચાલુ દેવા	1,20,000	50,000
	9,00,000	2,40,000		9,00,000	2,40,000

તા. 1-7-2022ના રોજ પિયુષ લિ.એ સુરેશ લિ.ની મશીનરીનું રૂ. 2,40,000માં પુનઃમૂલ્યાંકન કર્યું હતું. (જેની સુરેશ લિ. ચોપડે અસર નોંધેલ નથી) વાર્ષિક ઘસારાનો દર 5%નો છે.

તા. 31-12-2022ના રોજનું એકત્રિત પાકું સરવૈયું બનાવો.

અથવા

પ્રશ્ન.૨ તા. 31-3-2023ના રોજ શિવાલય લિમિટેડ અને તેની ગૌણ કંપની મહાકાલ લિમિટેડના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે.

જવાબદારીઓ	શિવાલય લિ.	મહાકાલ લિ.	મિલકતો	શિવાલય લિ.	મહાકાલ લિ.
ઈક્વિટી શેરમુડી દરેક રૂ. 10નો પૂર્ણ ભરપાઈ	5,00,000	3,00,000	પાઘડી	20,000	10,000
સામાન્ય અનામત	1,00,000	20,000	જમીન અને મકાન	80,000	90,000
નફા-નુકસાન ખાતું	1,20,000	50,000	પ્લાન્ટ-મશીનરી	1,20,000	1,60,000
લેણદારો	80,000	30,000	રોકાણો	4,00,000	20,000
			સ્ટોક	80,000	60,000
			દેવાદારો	60,000	40,000
			રોકડ અને બેન્ક સિલક	40,000	20,000
	8,00,000	4,00,000		8,00,000	4,00,000

વધારાની માહિતી:

(1) શિવાલય લિમિટેડ તા. 1-10-2022ના રોજ મહાકાલ લિમિટેડના 16,000 ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ. 20ના ભાવે ખરીદ્યા હતા.

(2) મહાકાલ લિમિટેડના ચોપડે 1લી એપ્રિલ, 2022ના રોજ નીચેની બાકીઓ હતી.

સામાન્ય અનામત રૂ. 1,20,000

નફા-નુકસાન ખાતું (જમા) રૂ. 10,000

જમીન અને મકાન રૂ. 1,00,000

પ્લાન્ટ અને મશીનરી રૂ. 2,00,000

(3) મહાકાલ લિમિટેડે 1લી જાન્યુઆરી, 2023ના રોજ સામાન્ય અનામતમાંથી 2(બે) શેરદીઠ 1(એક) બોનસ શેર પૂર્ણ ભરપાઈ આપ્યો હતો.

(4) શિવાલય લિમિટેડે જ્યારે મહાકાલ લિમિટેડના શેર ખરીદ્યા ત્યારે જમીન અને મકાન તથા પ્લાન્ટ અને મશીનરીની કિંમત અનુક્રમે રૂ. 1,40,000 અને રૂ. 1,60,000 આંકવામાં આવેલ હતી, પરંતુ તેની અસર ઉપરના પાકા સરવૈયામાં આપેલ નથી.

તા. 31મી માર્ચ, 2023ના રોજનું એકત્રિત પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.3 સંજુ સેમસન લિમિટેડનું તા. 31-03-2021ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

(૧૫)

જવાબદારીઓ	રકમ રૂ.	મિલકતો	રકમ રૂ.
ઈક્વિટી શેરમૂડી દરેક રૂ. 10	2,00,000	પાઘડી	68,000
ઈક્વિટી શેરમૂડી દરેક રૂ. 05	1,00,000	કાયમી મિલકતો	84,000
અનામતો અને વધારો	60,000	રોકડ	11,000
ચાલુ જવાબદારી	75,000	સ્ટોક	1,20,000
ખર્ચ અંગેની જવાબદારીઓ	5,000	દેવાદારો	1,45,000
		અગાઉથી ચૂકવેલ ખર્ચ	2,000
		પ્રાથમિક ખર્ચો	10,000
	4,40,000		4,40,000

વધારાની માહિતી:

- (1) કાયમી મિલકતોની કિંમત તેની ચોપડા કિંમત કરતા 25% વધુ આંકવાની છે.
- (2) અપેક્ષિત વળતરનો દર 10% છે.
- (3) રૂ. 3,000ના દેવાદારો સિવાય બાકીના દેવાદારો સધ્ધર છે. ખર્ચની જવાબદારી હવે રહેશે નહીં અને 10,000નો બોનસનો દાવો ચૂકવવાનો થશે.
- (4) કરવેરા બાદ છેલ્લા ચાર વર્ષનો નફો અનુક્રમે 40,000, 50,000, 60,000 અને 78,000 છે.
- (5) પાઘડીની કિંમત તેની ચોપડા કિંમત અને અધિક નફાની ત્રણ વર્ષની ખરીદીને આધારે ગણેલ કિંમતની સરેરાશ ગણવાની છે.

ઉપરોક્ત માહિતીને આધારે બંને પ્રકારના ઈક્વિટી શેરની આંતરીક કિંમત અને બજાર કિંમત શોધો.

અથવા

પ્રશ્ન.3 કોર્પોરેટ વેલ્યુએશન સાથે સંબંધિત એકાઉન્ટિંગ સ્ટાન્ડર્ડ્સનો સિદ્ધાંત આધાર સમજાવો.

પ્રશ્ન.૪ માનવ સંસાધન એકાઉન્ટિંગની જુદી જુદી પદ્ધતિઓ સમજાવો.

(૧૫)

અથવા

પ્રશ્ન.૪ XBRL અહેવાલનો ખ્યાલ સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Que.1 Following is the Trial Balance of Krishiv Ltd. as on date 31-03-2023.

(20)

Debit Balance	Rs.	Credit Balance	Rs.
Land and Building	36,00,000	Equity Share Capital	51,00,000
Plant-Machinery	30,00,000	Share forfeiture A/c	30,000
Furniture	6,00,000	Security premium	54,000
Purchases	27,00,000	Capital reserve	1,65,000
Cash and Bank	1,44,000	General reserve	3,60,000
Long term investment	15,000	Provident fund	2,10,000
Bad debts	45,000	10% debentures	6,00,000
Contribution to provident fund	18,000	Sales	55,50,000
Office expenses	2,40,000	Creditors	9,00,000
Salaries	1,80,000	Bills payable	60,000
Audit fee	75,000	Public deposits	1,80,000
Director's fee	4,50,000	Miscellaneous income	27,000
Interest on debentures	30,000	Bad debt reserve	24,000
Preliminary expenses	45,000	P & L A/c(01-04-2022)	2,40,000
Advertisement expenses	48,000		
Prepaid income tax	1,50,000		
Debtors	15,00,000		
Bills receivable	90,000		
Stock (01-04-2022)	1,50,000		
Goodwill	4,20,000		
	1,35,00,000		1,35,00,000

Prepare final accounts in accordance with schedule-3 of Companies Act, 2013, considering the following information.

- (1) Closing stock was worth Rs. 2,25,000 on Dt. 31-3-2023, which includes the good worth Rs. 50,000. Its market price is Rs. 65,000, another stock has market value Rs. 10,000 which is included in above closing stock as Rs. 20,000. Rest of closing stock requires repairing charges of Rs. 20,000.
- (2) Write off 20% on preliminary expenses.
- (3) Provide 10% bad debts on debtors and keep bad debts reserve @ 5%.
- (4) Provide depreciation @ 10% on land and building and @ 5% on other tangible fixed assets.
- (5) Keep taxation provision Rs. 4,20,000.
- (6) Transfer Rs. 50,000 to general reserve from current year's profit.

OR

Que.1 From the following Profit and Loss Account of Trupti Ltd. for the year ending on 31st March, 2023. You are required to calculate managerial remuneration U/s 198. Calculate the maximum remuneration that can be paid to part-time director, assuming that the company has not appointed a manager or a managing director or a whole time director.

Particulars	Amt. Rs.	Particulars	Amt. Rs.
Staff salaries and Bonus	5,00,000	By Gross Profit	31,20,000
Administrative and selling expenses	4,00,000	Profit on sale of Machinery	1,40,000
Depreciation (including Development Rebate Rs. 60,000)	2,00,000	Divident (Tax deducted at source Rs. 46,000)	1,58,400
Loss on sale of Investments	40,000	Subsidy from state Government	41,600
Scientific Research (New Laboratory)	1,00,000		
Donation to a Charitable	40,000		
Loss on sale of furniture			

(Written down value Rs. 14,000)	10,000		
Debentures Interest	50,000		
Debenture Trustees Remuneration	30,000		
Debenture issues exp. written off	20,000		
Bad Debts reserve	70,000		
Provision for taxation	4,00,000		
Net Profit	16,00,000		
	34,60,000		34,60,000

Other information:

- (1) The original cost of machinery sold during the year was Rs. 2,40,000 and its written down value was Rs. 1,40,000.
- (2) Depreciation allowed U/s 350 was Rs. 1,00,000.
- (3) Bad debts written off against bad debts reserve was Rs. 30,000.
- (4) Provision for taxation includes Rs. 1,00,000 for sur-tax.
- (5) Staff salaries and bonus include Rs. 10,000 for staff bonus paid for services rendered during the previous year and an ex-gratia payment of Rs. 16,000 to an employee.
- (6) The estimated liability of staff bonus for the current year Rs. 20,000 has not been accounted in the books.

Que.2 The following are the balance sheets of Piyush Ltd. and Suresh Ltd. as on date 31-12-2022. (20)

Liabilities	Piyush Ltd. (Rs.)	Suresh Ltd. (Rs.)	Assets	Piyush Ltd. (Rs.)	Suresh Ltd. (Rs.)
Share capital of Rs. 10 and Rs. 5 paid P & L A/c (1-1-2022)	8,00,000 20,000	2,00,000 8,000	Machinery	5,00,000	1,90,000
Profit of 2022	80,000	32,000	Investments (36,000 shares in Suresh Ltd. on 01-07-2022)	2,80,000	-
			Current assets less liabilities	1,20,000	50,000
	9,00,000	2,40,000		9,00,000	2,40,000

Machinery of Suresh Ltd. was revalued on 01-07-2022 by Piyush Ltd. at Rs. 2,40,000 (But on such adjustment was effected in the books of Suresh Ltd.) Depreciation is charged @ 5% P.A. rate.

Prepare the consolidated Balance Sheet as on 31-12-2022.

OR

Que.2 Following are the Balance Sheets of Shivalay Ltd. and its subsidiary Mahakal Ltd. as on 31-3-2023.

Liabilities	Shivalay Ltd. (Rs.)	Mahakal Ltd. (Rs.)	Assets	Shivalay Ltd. (Rs.)	Mahakal Ltd. (Rs.)
Equity Share capital Rs. 10 each fully paid up	5,00,000	3,00,000	Good will	20,000	10,000
General Reserve	1,00,000	20,000	Land and Building	80,000	90,000
Profit and Loss A/c	1,20,000	50,000	Plant and Machinery	1,20,000	1,60,000
Creditors	80,000	30,000	Investments	4,00,000	20,000
			Stock	80,000	60,000
			Debtors	60,000	40,000
			Cash and Bank	40,000	20,000
	8,00,000	4,00,000		8,00,000	4,00,000

Other information:

- (1) Shivalay Ltd. has purchased 16,000 Equity shares of Mahakal Ltd. at Rs. 20 each dated 1-10-2022.
- (2) On 1st April, 2022, the balances of Mahakal Ltd. were as under:

General Reserve	Rs. 1,20,000
Profit and Loss Account (Credit)	Rs. 10,000
Land and Building	Rs. 1,00,000
Plant and Machinery	Rs. 2,00,000

- (3) On 1st January, 2023 Mahakal Ltd. issued one Bonus Share(full paid) for every two shares held from General Reserve.
- (4) The Land Building and Plant and Machinery of Mahakal Ltd. were revalued for Rs. 1,40,000 and Rs. 1,60,000 respectively, when Shivalay Ltd. has purchased the shares of Mahakal Ltd. but the effect of the same are not given in the above balance sheet.

Prepare consolidated Balance sheet as on 31st March, 2023.

Que.3 The following is the Balance sheet of Sanju Samson Ltd. as on 31-03-2021.

(15)

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Eq. share capital of Rs.10 each	2,00,000	Goodwill	68,000
Eq. share capital of Rs.05 each	1,00,000	Fixed Assets	84,000
Reserve and surplus	60,000	Cash bal.	11,000
Current Liabilities	75,000	Stock	1,20,000
Liabilities for expenses	5,000	Debtors	1,45,000
		Prepaid Expenses	2,000
		Preliminary Expenses	10,000
	4,40,000		4,40,000

Additional Information:

- (1) The fixed assets have been valued 25% higher than its book value.
- (2) The expected rate of return is 10%
- (3) Debtors are considered good except Rs. 3,000. Liabilities for expenses are no longer required and a claim for Bonus of Rs. 10,000 is likely to be paid.
- (4) Profit for the last four years after taxation were Rs. 40,000; Rs. 50,000; Rs. 60,000 and Rs. 78,000.
- (5) Goodwill is to be calculated by average of book value and a valuation made at 3 years purchase of super profits.

From the above information, Find out the intrinsic value and market value of both types of equity shares.

OR

Que.3 Explain the theoretical background of accounting standards related to corporate valuation.

Que.4 Explain Various methods of human Resource accounting.

(15)

OR

Que.4 Explain the concept of XBRL Reporting.
